

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice šte. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.
Inserati:
Šeststopenjska peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.
Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Stev. 98.

V Ljubljani v petek, 27. junija 1884.

Tečaj I.

Razkol v nemško-liberalni stranki.

Vsaka veda, vsaka stroka duševnega dela ima svojo terminologijo, lastne svoje podobe in prenose; naravno tedaj, da si je tudi novinarstvo moralo vstvarjati posebno narečje, katero zajema svoje tehnične izraze daleč okoli z vsega obširnega polja duševne produkcije. Toda čestokrat služi tudi časnikarju priprosta primera mnogo bolj nego nališpane govorne figure, pretirane hiperbole in nenaravne metafore — in baš take celó navadne, vsakdanje primere poslužiti se hočemo, da razjasnimo stališče, katero danes zavzema nekdanj tako oblastna nemško-liberalna stranka.

Mislimo si namreč gospodarja z obširnim pobištvom in mnogobrojno obitelji. V hišo si je bil vzel odgojitelja, kateremu je naročil, naj z jednako ljubeznijo postopa z vsemi otroci. Toda ta se ni ravnal po sprejetem navodu, pozabil je, da so vsi njegovi gojenci jednako-pravni sinovi istega očeta, zanemarjal jih je in trdo postopal z njimi, izimši jednega samega, kateremu je privoščil v izobilji, kar je bilo okusnega in dobrega v shrambi in kleti. Gospodar se je naposled vender le naveličal, gledati pristranskega odgojitelja, odpustil ga je ter na njegovo mesto poklical naslednika, kateri si je resno prizadeval, odpraviti prejšnje krivice ter odgojevati vso deco po istih pravičnih načelih. Toda, sedaj je bil ogenj v strehi! Preje toliko razvajeni sin ni se mogel privaditi spremenjenemu položaju; ni mu hotelo v glavo, da se zanj ne peko več posebne potice, in dasi se mu ni godilo nič žalega, dasi je imel vedno še najboljšo hrano in najlepšo opravo, vender ne neha togotiti se, in časi v svoji otročji razposajenosti celo poskuša, razdejati streho in pokončati pobištvo.

Priprosta pravljica je to, slabo izpeljana, ker konca dostavili nismo — a kedo more tajiti, da se prileže oni prečudni družbi, katera dandanes zastopa mišljenje avstrijskih nemških liberalcev! Mnogo odličnih mož ima

ta frakcija vedno še v svoji sredi, mnogo elementov, sposobnih za ustanovitev velike stranke, nikdar se ji ni kaj žalega zgodilo od sedanje vlade, le to se je preprečilo, da ona ne more več tako, kakor nekdanj, oblastno zapovedovati drugim narodom, ravnopravnim sinom iste velike avstrijske rodbine — in vender se nečejo pomiriti nemški liberalci, vender neprestano jadikujejo, da se jih zatira, da se krivica godi nemškemu življu. V slepem sovraštvu proti Taaffejevi vladni sistemi zanesli so kolovodje liberalne stranke nebrzdano agitacijo na ulice, med narod, vzbujali so popularne strasti, kjer koli so mogli, posrečilo se jim je zlasti v nekaterih pokrajinah na severnem Češkem, ali — lehkomišno provocirano gibanje sega uže dalje nego je ljubo njegovim duševnim očetom, in nemško-liberalna stranka je baš sedaj na tem, da z notranjo neslogo in neizpeljivimi radikalnimi težnjami svetu prav jasno dokaže svojo nesposobnost za vladno in notranji poklic Taaffejevega sistema.

In kaka perspektiva v bodočnost se nam odpira, ozirajotim se na nerodno obnašanje nemških prenapetežev! Zlasti v opoziciji se sicer združujejo in vtirajo stranke, v manjšino potisnene zatajujejo svoje srčne želje, skupnemu cilju podredivši svoje posebne namere, — in nemški liberalci? Pač se prizadevajo glasila Chlumeckevega novinarskega urada, zakrivati globok razdor v lastnem taboru ter pred svetom ohraniti navidezno slogo, toda zamán je njih prizadevanje! Tú in tam stopa kak „*deus minorum gentium*“ iz državne zbornice oblastno pred volilce, kak skromen poslanec à la dr. Kindermann. Vrlina sicer ne vznemirja političnega sveta s svojimi oratoričnimi proizvodji; navadno se čita njegovo ime v stenografičnih zapisnikih le tedaj, ako se imenoma glasuje v državnem zboru, ali pred hvaležnim občinstvom severočeskkih biedermeierjev mu vzkipi arcé, tam se mu odpro zatvornice njegove zgovornosti in z opravičnim strmenjem občuduje svet obilico plodovitih nazorov, katera navdajajo sicer tako poblehnega možaka!

In glej, vsa časnikarska kuretina po severočeskkih mestecih navdušeno ponavlja njegove zabavljice, veliki državniki Pickertove in Stachejeve baže se ogrevajo za projekte, kateri bi uničili avstrijsko staročastno državo, kakor hitro se uresničijo, s koribantičnim hrupom pozdravljajo administrativno in državno pravno razkrojitev českega kraljestva, zahtevajo, da se Galicija loči iz državne jednote, in naivno ljudstvo jim pritruje ter v resolucijah, društvenih in odborovih sklepah proglašja kot narodni program vse budalosti, kar jih je izkühala peščica brezumnih sanjarjev. In taka manija je nalezljiva, kakor kužne bolezni! Ni ga nemsisla, iztuhtanega v velikomemskem Liberici ali Leitmeritzu, da ga ne bi z opičeno hitrostjo posnemali naši ljubeznivi sosedi v južnoštajarskih mestnih naselbinah; parola, izdana na skrajni severni meji našega cesarstva, razlega se glasno in prežvekuje v slovničnih nestvorih celjanskega glasila, slaboznane „*Deutsche Wacht*“. Milujemo kolovodje nemških liberalcev, kateri so prouzročili vse te skoke na liberalnem Kleku; pač mora v očigled tej fanatični tolpi mojster Herbst sam časi bridko vsklikniti z Goethejem:

„Die ich rief, die Geister,
Werd' ich nicht mehr los.“

Po vsem nemogoče je tedaj, tajiti razdor, kateri se je prikazal med nemško-liberalno stranko. Propad, kateri dandanes zeva med Schmerlingom in Chlumeckym in med skrajnim radikalnim krilom nemške opozicije, med Schönererjevimi plavičarji in Pickertovo gardo, je tako globok, da se z njim niti primerjati ne dá različenost nazorov, katero opazujemo n. pr. med knezom Lichtensteinom in dr. Ed. Grégrom. Z vidnim zanimanjem gledamo zanimivi ta prizor; ob enem pa želimo, da bi nepričakovani ta pogled poučil naše vročerkveže ter da bi se v isti meri zjedini — avtonomistični elementi, v kateri se širi razpor med nasprotniki ter moralno propada razcepljena liberalna opozicija.

Listek.

Revni otroci.

IV.

Ruski spisal K. Maksimov, poslovenil K. Štrekelj.
(Dalje.)

Na ulicah srečujeta otroke, ki gredó s svojimi torbami v šolo. To so primeroma dobro oblečeni, umiti, očiščeni otroci, in v glavi imajo nekaj znanja. Oni pač niso učakali dobrega jutra tako, kakor naša reveža. Miša in Olja se jima izogneta, ker se bojita neprijetnih sestankov, kakor se radi dogajajo revežem o takih srečanjih. Ubogi otroci ne beračijo nikdar pri otrokih, naj so ti še tako bogati. Miša in Olja mislita samo, kako bi nabrala potrebno vsoto, kaj ko bi jima kdo dal srebren denar, kakor se je prej enkrat zgodilo, ko sta od neke gospé dobila dvajsetico. Zdaj pa zdaj zahajata v prodajalnice, v nekatere hiše.

— Prosiha vbogaime!...

— Kako se delata! Saj lažeta; za kolače zbirata!... tako jima odgovarjajo po največkrat.

Naposled pod večer nabereta petdeset kopejk; od samega strahu nista porabila za se niti kopejke. Pojela sta samo nekoliko obrezkov od žemelj in suharja, katere so jima dajali peki. Doma ponavlja se ista historija s tem dostavkom, da Fedka brez nobenega vidnega vzroka Mišo tako sune, da se ta skoraj zvrne — češ: da me boš poznal.

Naslednjega dne osupneta otroka nad prizorom, kateri se jima slučajno prikaže v neki ulici. Griško, ki jih je pred tremi dnemi v parku naganjal na krajo, pelje zraven sebe policaj s knjigo v roki. Deček je zagledal brata in sestro in pomenljivo pogledal na nja. Tudi ta dva se ustavita ter dolgo gledata za mladim jetnikom.

— Kam ga peljejo? praša sestra.

— Bog vé...

Reveža se zamišljeno spustita dalje, ali kmalu odstopi ta utis svoje mesto navadnemu opravilu z beračijo. Tako proseč, urita se otroka v svojem delu vedno bolj. Toda pola-

goma je nastopal mraz in za mala berača nastal je jako težaven čas. Njun dobitok se je na enkrat shujšal, kajti o mrazu noben ne odpira rad svoje mošnje in otroka sta zabostonj moledovala, hodé za mimoprišedšimi.

Ko odideta nekdanj zjutraj z doma, bil je silen mraz in sneg je mel.

— Kako zebe, reče Olja ter se stiska v svojo raztrgano, lahko jopo. Hodiva hitreje!...

Otroka stečeta. Do poludne nabrala sta še jako malo in sta brez vspeha zmrzavala na ulici. Od snega se je kadilo. Olja je od mraza vsa pobleдела.

— Hodiva! reče ona. Jaz ne morem!...

— Kam?

— Domov!

— Kje pa je denar?

— Jaz sem vsa prezeblá!...

Olja zajoče. Rad bi ji bil brat odstopil svojo suknjico, ali on sam drgeta od mraza.

— Pojdiva, ogrejeva se!...

— Kje?

— V gostilni.

Gresta v gostilno, ali od tam ju kmalu

Iz trgovinske zbornice ljubljanske.

(Dalje.)

3.) Antonija Grilanec iz Hraša prosi, da bi smela nastopiti in samosvojno izvrševati pekovski obrt; s spričevali sicer ne more dokazati, da se je čez dve leti učila tega obrta, dokaže pa, da je čez dve leti samosvojno izvrševala pekovski obrt. Županstvo v Postojni potrjuje, da ima prositeljica sposobnost za to obrt, in c. kr. okrajno glavarstvo v Postojni priporoča prošnjo, zatorej odsek na podlagi ministerskega ukaza z dné 14. januarja 1884 predlaga: „C. kr. deželni vladi se nasvetuje, da prošnjo usliši.“

Temu predlogu pritrdi tudi zbornica.

4.) Neža Perko, gostilničarica v Planini, prosi, da bi smela nastopiti in samosvojno izvrševati pekovski obrt. Spričevala o sposobnosti ne more predložiti; prositeljica pa je ta obrt že skozi pet let samosvojno izvrševala, kar dokaže s pridobitnim listom. Odsek, strinjajoč se s priporočilom c. kr. okrajnega glavarstva v Logatci, predlaga: „C. kr. deželni vladi se nasvetuje, da prošnji ugodí.“

Zbornica predlog jednoglasno vzprejme.

5.) Gašper Škrabár iz Kamnika prosi, da bi smel nastopiti in samosvojno izvrševati obrt barvomaznika in izbnega malarja. Prositelj trdi, da je prej že pet let izvrševal samosvojno ta obrt in plačeval pridobitnino. V prošnji navaja, da se je pet let učil tega obrta ter kot pomagač služil 17 let, spričeval pa predložiti ne more, ker so zgoreli. C. kr. okrajno glavarstvo v Kamniku potrjuje prosilčevo samosvojno izvrševanje tega obrta. Na podlagi navedenega stavi odsek z ozirom na ministerski ukaz z dné 14. januarja 1884 predlog: „C. kr. deželni vladi se nasvetuje, da prošnji ugodí.“

Predlog se vzprejme.

6.) Jarnej Zevnik, kovaški pomagač v Suhadolih, prosi, da bi smel nastopiti in samosvojno izvrševati kovaški obrt. Prosilec trdi, da se je učil tri leta kovačije, da je pa spričevalo izgubil, a novega dobiti ni mogel, ker je njegov mojster že umrl. Kot pomagač delal je prositelj pri grofu Margheriji skozi štiri leta, kar izkaže s spričevalom. C. kr. okrajno glavarstvo priporoča prošnjo, in odsek, strinjajoč se s tem priporočilom, predlaga: „C. kr. deželni vladi se nasvetuje, da prošnjo ugodno reši.“

Predlog se vzprejme.

7.) Andrej Šoklič iz Zagorice prosi, da bi smel nastopiti in samosvojno izvrševati sedlarski obrt. Spričevala, da se je tega obrta učil, prosilec ne more predložiti, izkaže pa s spričevali, da je bil skozi štiri leta in tri mesece sedlarski pomagač. Prvo trditev tudi občinski urad v Gradu potrjuje; c. kr. okrajno glavar-

stvo v Radóvljici priporoča prošnjo. Na podlogi tega in uvažuje, da je v tamošnji okolici malo sedlarjev, je torej ta obrt v interesu prebivalstva, stavi odsek predlog: „C. kr. deželni vladi se priporoča, da prošnjo usliši.“

Predlog se jednoglasno vzprejme.

X. Gosp. Alf. Ledenig utemeljuje predlog: „Slavna zbornica naj dela na to, da se bode na nabiralnikih za pisma zaznamenovalo, ob katerih urah se iz njih pobirajo pisma.“

Predlog se vzprejme.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Kakor se nam je včeraj brzojavno poročalo, imenovan je tajni svetnik **grof Szecsen** najvišjim dvornim maršalom. Uže včeraj položil je novimenuvan maršal prisego zvestobe. Temu svetčanemu činu prisostovali so princ Hohenlohe, minister vnanjih zadev grof Kalnoky, grof Trautmansdorff ter dvorni in ministerijalni svetnik baron Conrad-Konradshheim, ki je čital prisego. Precej potem predstavil se je novi najvišji dvorni maršal v višnji dvorani cesarjeve palače.

O peti seji **isterskega** deželnega zbora, kateri se je — kakor že znano — zaključil dné 24. t. m., poročati nam je še sledeče: Poslanec dr. Constantini poročal je v imeni šolskega odbora o izvešju gledé napredka v ljudskem šolstvu leta 1882 do 1883 ter je nasvetoval, da se sprejme sledeča resolucija: „1.) V vseh javnih ljudskih šolah v okrajih mešane narodnosti, slovanske in italijanske, ima se pouk deliti v dva oddelka, slovanski in italijanski, in stariši imajo odločiti, hočejo li svoje otroke pošiljati v ta ali oni oddelk. 2.) Deželnemu odboru se nalaga, da to resolucijo predloži visoki vladi in da, v koliko bi to bilo potrebno, deželni šolski oblasti dá potrebno sredstva, da se na tej ali oni šoli namesti druga učiteljska moč.“ O tej resoluciji vnela se je bila precej živahna debata; naposled se je resolucija sprejela z veliko večino glasov.

Tuje dežele.

Iz **Cetinja** poroča se „Narodnim Listom“, da knez Nikola črnogorski namerava uvesti v svoji kneževini stalno vojsko. Stalne garnizije dobé od 1. oktobra naprej Cetinje, Nikšić, Podgorica, Ulcinj in Bara. Vsaka teh garnizij imela bode 1000 pešakov, jedno pogorsko topničarsko baterijo in jeden eskadron konjenikov. Razmere med Črno goro in Turčijo so sedaj zelo prijateljske. Turčija ustanovila bode v Črni gori pet konzulatov, a Črna gora tri konzulate v Turčiji. Sultan podaril je knezu Nikoli pred kratkim z zlahtnim kamenjem okovano sabljo in dva krasno izdelana revolverja.

Nekdo potrka na duri. Hišna gospodinja vstopi.

— Kaj pa je z denarjem? reče uže s praga.

Teta se prestraši.

— Jutri, gotovo jutri . . .

— Jaz ne morem več čakati! . . . Ven! . . . Da vas jutri ne bode več tukaj! . . . Ta bi bila lepa! . . .

— No, Bog vé, da jutri gotovo! . . . Le mirni bodite! . . .

— Vrag vas vzami! . . .

Gospodinja odide in zaloputne vrata za sabo.

— Ali mnogo plačujete? praša gost.

— Tri in pol! . . .

— Ta je presneta! . . . Jaz sem imel denar . . . pet rubljev, ali dal sem jih na posodo . . . Da bi bil vedel . . . rad bi bil . . .

Miša strepeta in pričakuje, kaj pride, ali uže naprej vidi vso nevihto. Fedka sedi pri mizi, pači se in kaže osle.

— No, vi imate sina, Vasilisa Filatovna, pravega junaka! . . . pohvali gost. — Naj bo karkoli, iz njega bo še kaj: lahko zahvalite svojo srečo! . . .

Iz **Belega grada** se poroča, da se bode srbska vlada okolo 1. julija vrnila iz Niša v Beli grad. Istega dne zaključila bode tudi narodna skupščina svoje zasedanje.

V **angleškem** parlamentu nasvetoval bode sir Northcote, da se ministerstvu radi postopanja v egiptovskem vprašanju izreče nezaupnica. Skoraj gotovo je, da Northcotov predlog ne bode sprejet.

Francozom zelo neugodna vest prihaja iz **Hanoi**. Kinezi prelomili so pogodbo tsientsinsko. Napali so 4000 mož broječ oddelek francoske vojske ter 7 vojakov usmrtili, 50 pa teško ranili. Verjetno je, da pride med Francozi in Kitajci vsled tega zopet do resnega sukoba.

Dopisi.

Iz **vodiške** fare 26. junija. (Izv. dop.) „Ljubljanski List“ prinesel je pred kratkim notico o nekem napadu na sodnijsko komisijo, ki se je, žal da res, prigodil v našem okraji. Sodnijska preiskava v tej zadevi bila je uspešna, zločince so dobili, in kolikor smo poizvedeli, bili so eksemplarično kaznovani. To nas je vse popolnem zadovoljilo in s tem, mislimo, bila bi smela stvar biti končana. A temu ni takó. Naši nasprotniki ne poznajo velikodušnosti. Vsako še tako malenkost uporabljajo v to, da grdiijo pred svetom naš narod, in od kar zavzema deželnega predsednika sedež na Kranjskem moč, ki nima srca samo za nemško stranko, kakor predniki njegovi, tudi v to, da kažejo svetu, kako daleč je uže prišlo pod to vladu, ki si je na program napisala, da hoče mir vstvariti med narodi, tako daleč namreč, da jayna pota več varna niso.

Česar smo se bali, zgodilo se je. Pred kratkim prinesla je „Neue fr. Presse“ iz Ljubljane datirano, a nekje drugje pisano notico o gori omenjenem dogodku in ni dvojiti, da jo bodo povzeli kmalu tudi drugi nam neprijazni ustavoverni časopisi.

Iz bombastično naperjenih fraz v tej notici je takoj razvidno, da se hoče iz malenkosti napraviti velika stvar. Trdi se, da je na voza, v katerih je sedela komisija, kar deževalo kamenja, in ko to ni vsega izdalo, da je eden zločincev sunil s kolom v voz, tako da ga je, ker je bil ravno pokrit, predril, in da je pravi čudes, da nobeden poškodovan ni bil. Zraven pa še prav hudobno pritakne, da je bilo vse to nameravano na nesrečne „nemškutarje“, ki sedaj na Kranjskem res niso več življenja svesti.

Odkritosrčno povemo, da nas je prav porabilo, ko smo to brali. Ako naši Nemci mislijo, da nemštva res drugače rešiti ne morejo, kakor da vsaki „škandal“, ki se pri nas prigodi, notri do Berolina raztrobijo, svobodno jim. A nekaj smemo in moramo tirjati o njih, to namreč, da se v tacih zadevah držé resnice.

Mati je od te pohvale vsa zavzeta, prav kakor bi jo bil kdo sè žametom po srcu pogladil, omehča se znova in zopet napolni kozarce. Črez dve uri gost odide ter se ljubeznivo zahvali. Miša, ki je nepremično sedel vedno na istem mestu, od strahu kar zamré. Najbolj se boji za sestro, ki se je uže skrečila na skrinji ter zaspala. Lice ji gori, usta so na pol odprta, diha pa teško, udaroma.

— No, koliko? pridi lesém! . . . obrne se teta surovo k Miši.

Omahovaje in brez sape gre Miša k mizi in položi nanjo ves denar — deset kopejk.

— To vse?

Danes je mraz, vsa sva prezeblá! . . . reče on komaj slišno.

— Mraz! No, pa bodita brez večerje! . . . Pa pojdi tako spat! . . .

Nenadoma prisili reveža nepričakovan udarec, da zakriči. To je Fedka, ki se je od zadaj priplazil ter mu pomolil zausnico.

— Le shrani! . . . Prav ti bodi! reče Vasilisa Filatovna.

(Dalje prihodnjič.)

zapodé. Potem je bilo mraz še hujše čutiti. Olja je kar zamodrélá ter se znova zajokala.

— Hodiva! pokličé brata.

— No, hodiva, saj ni ničesar opraviti! . . . Koliko imaš? . . .

— Desetico!

Oba odideta. Brat se boji in drgeta, sestra pa joka in se spotika od mraza. Sneg obsipa ju od nog do glave. Pešci, katere srečujeta, zavijajo se v kožuhe, zakrivajo si svoj obraz v robove svojih plaščev; iz duri, katere odpirajo gostje, stopaje v gostilnice, vali se par . . . Otroka dolgo bežita, kajti daleč sta zašla. Ko prideta domov, najdeta pri teti gosta, vojaka, katerega je ona gostila s kavo in žganjem. Peč je bila zakurjena in gorko je bilo v stanovanji. Ko teta otrokoma odpre, pogleda ju strogo in ne reče niti besedice. Otroka sedeta k peči in si ogrejeta roke pri nji. Potem se Olja vleže.

— Jejte, jejte, Ardalijon Stepánič! . . . ponuja teta gostu.

— Ljubeznivo vas zahvaljujem, Vasilisa Filatovna, odgovori gost sè širokim obrazom in dolgimi brki. Po polnem mi je dovolj! . . . Hvala prelepa! . . .

Nikdar še nismo hvalili ali zagovarjali surovežev, vselej smo bridko obžalovali take dogodke, delali smo in prizadevali si, onemogočiti kaj enacega, sedaj pa se taki slučajji uporabljajo v to, kakor bi mi inteligentnejši ščuvali druhal na Nemce, da jih pobijejo. Gospóda, kaj pa mislite prav za prav, ko takó ravnote? Se hočete li na ta način ljudstvu prikupiti, med katerim živite? Tako naivni baje vender niste, da mislite, da nam take reči ugajajo. Ugajalo bi nam ne, ko bi stvar uže tako opisovali v zunanjih časopisih, kakor je bila, ker uže to prepričalo bi nas o vašej nenaklonjenosti, a še manj ugaja nam, da iz hudobnega namena stvar preobračate. Kakor se je pokazalo: priletela sta oni večer dva kamna proti vozovoma; eden padel je pred konja na tla, a drugi na pokrit voz, ki ga je res tudi poškodoval. Razun tega vrgel je eden zločinec eno ali dva polena za vozom, ne da bi ga bil zadel. Da bi bil kedo sunil s kolom v voz in da so se morali čudeži goditi, da nobeden zadet ni bil, to je gola laž, katere naj bi se oni sramoval, ki se jo je izmislil. In kedo onih pobalnikov je vedel, sedi v vozu li „nemškutar“ ali Slovenec? Prepričani smo, da bi bili najbolj vnete narodnjake isto tako nagnali. Menimo tedaj, da imamo vsi enake interese, da se nadalje kaj takega več ne prigodi. Delajmo skupaj, da se surovosti v okom pride, a ne obračajte taci rečij na tako smešen način sebi v prid. Če mislite, da bode par taci poročil vrglo pravično vladu na Kranjskem, ali celo na Dunaji, kažete le, kakó politično nezreli ste še. Ob enem pa s tem res sejete nemir, kajti suroveže to kaj malo briga, če se tako ali tako piše o njih, a tem bolj to briga nas, ki nam ni vse eno, kaj se po svetu o nas misli. Tako postopanje nam nikakor ne vzbuja spoštovanja do vas. Prepričali ste se vender uže lahko, da je naše ljudstvo proti vam, ki se prištevate k tujcem, v obče zelo tolerantno in da se ravno sedaj dela sè vso močjo na to, da se stare mrznje, kjer so še ostale, odpravijo. Storite tudi vi to svoje in nasledki bodo dobri za nas in za vas!

Iz Vipave 25. junija. [Izv. dop.] Nekako *post festum* še le pridem, pa naj bo — poročati Vam vender le hočem o veselici društva „Sloga“ v Št. Vidu povodom stoletnice in odkritja spominske plošče na čast župniku in slovenskemu pisatelju Matiji Vertovcu dné 15. t. m. Vreme je bilo ta dan veselici jako ugodno, in vremenu je pripisovati, da je prišlo v Št. Vid popoludne toliko gostov iz „vinorodne“ Vipave in „ponosne“ Ajdovščine — da smo bili v resnici veselo iznenadeni. Da, da — ponosen je smel biti slavnosten odbor na tako izbrano občinstvo, in videlo se je zopet, kako ves drug obraz zadobi slavnost ali veselica, kadar se ji inteligenca iz Vipave in Ajdovščine ne izogne. Res je sicer, da tudi ta pot ni bilo posebno veliko gostov iz drugih krajev, a videli smo marsikoga, katerega ni bilo pri slavnosti dné 8. t. m., in kar je morda tudi „konstatovanja“ vredno — iz bele Ljubljane ta dan tudi „jedinega prožnega“ „Narodovega“ listkarja g. Prostoslava Kretanova ni bilo, žal, da se ni mogel k nam „potruditi“ —! O veselici poročevaje, smo storili svojo dolžnost, ako govorimo o igri, tomboli, petji in o plesu. Znani strokovnjak v kmetijstvu g. Rihard Dolenc, vodja vino- in sadjerejske šole na Slapu, spisal je za ta dan navlašče igro v štirih dejanjih: Idrijski gostjo na Malega Šmarna dan v Vipavi. Naravnost rečemo, da smo si igro — po nje dolgem in predolgim imeni sodeč, vso drugačo predstavljali, in z nami vred so tudi mnogi prebivalci mesta Idrije za „tem grmom“ kaj posebnega, specifično Idrijsčanov, njih navad, njih narečja se tikajočega pričakovali — a resnici na ljubo naj zabilježimo, da je igra v prvi vrsti namenjena v proslavo ranjcega Matije Vertovca, da je tako imenovani *Gelegenheitsstück*. Namen, katerega je delavni g. Rihard Dolenc hotel doseči s svojo igro — dosegel ga je v polni meri. Odkritosrčno zatrjujemo, da je bila igra slavnosti

prav primerna, in čestitati je slavnostnemu odboru, da so bile posamezne vloge istinito v dobrih rokah. Igra ima nekaj prav izbornih momentov in več dotipov, ki so po polnem na svojem mestu, ki so pa napravili tim večí efekt iz ust g. Ivana Žgurja, župana v Podragi. Ta mož Vam je za oder kakor navlašče vstvarjen, in smelo trdimo, on je bil svoji roli tako kos, da bi je ne bil nihče pri nas bolj karakteristično izvršil.

Gospodičini Karolina Pahorjeva iz Št. Vida in Marička Žgurjeva iz Podrage ste kaj ljubki postavi na odru. Njun melodičen glas, gotovost v nastopu, izvrsten spomin, premljenost in pristojen mir v govoru, po polnem priležno kretanje — zgolj lastnosti, neizogibno potrebne dobremu igralcu — zadobile so jima kmalu simpatije izbranega občinstva, in lepo je bilo soglasje, v katerem ste igrali z gg. Rustijo, učiteljem iz Št. Vida; Šuligojem, učiteljem v Podragi, in Fr. Žgurjem iz Podrage.

Ko bi uže hoteli g. pisatelju kaj priporočati, bi želeli igri tu in tam več življenja. To bi se prav lahko popravilo — in pa „idrijskim gostom“ nekoliko več markantnosti — preverjeni smo, da bi repriza te predstave bila potem še bolj po godu in da bi bil Mali Šmaren letos kakor navlašče za to, da bi tudi vrli Idrijsčani, ki leto za letom 8. septembra tako mnogobrojno v Log in v Vipavo zahajajo, imeli priliko, si ogledati igro, katera nosi njihovo ime na čelu.

O petji se moramo najpohvalneje izraziti. Znano je sicer, da so Šentvidci in Podražani bili v petji vedno na dobrem glasu, pa kakor ti vrli slavi sedaj pojó — tega nismo pričakovali. Pri tej priložnosti nas je nehoté obšla misel, kako lahko bi se aranžirala v Vipavi, postavim 8. septembra, večja slavnost, pri kateri bi sodelovali združeni vipavski zbori; kajti pomisliti nam je, da ima znani pedagog in klasično izobraženi glasbenik učitelj g. Hrabroslav Perné v Vipavi izvrsten pevski zbor prostovoljne požarne brambe vipavske, da so na Slapu izborni pevci, katerim je bil do še ne pred dolgim časom vestni pevovodja učitelj g. Alojzij Lavrenčič, sin našega deželnega poslanca — da se Idrijsčan g. Lavoslav Punčuh, učitelj na Colu, jako uspešno trudi z izvežbanjem pevskega zbora, da razpolaga g. Mercina, učitelj na Gočah, nad krepkimi in izšolanimi glasovi, da je g. Dietz, učitelj v Šturiji, ona požrtvovalna moč, ki vidnim vspehom združuje pridne in vztrajne pevce v Šturiji in Ajdovščini, da si g. Rustija, učitelj v Št. Vidu, tako vzgledno prizadeva, ohraniti Šentvidcem in Podražanom častno ime in razširiti ljubav in zanimanje do petja; in če pomislimo, da je še razven imenovanih pevskih zborov še mnogo družih izvrstnih pevskih močij, katere bi ob času potrebe javnega nastopa gotovo radovoljno se pridružile, kakor n. pr. tenorist g. Josip Mayer in baritona gg. Karol Mayer, oba iz Vipave, in Alojzij Spacapan v Pally, potem smo si gotovi takega zbora, ki bi združen delal čast vipavski dolini in bi vabil tuje v naše kraje.

Morda se s časom posreči, da bode ta beseda — meso postala.

Pevovodji g. Rustiji pa naj bode zaslužena javna pohvala in čelemu njegovemu zboru.

Po tomboli preselili smo se iz prostega, kjer se je igra, tombola in petje vršilo, v gornje prostore, kjer je lahkonožni svet vztrajno plesal dolgo v noč.

Pri tej veselici smo tudi zapazili, da je bilo društvo „Edinost“ v Vipavi skoraj kompletno zastopano, lahko pa rečemo, da je bil tu na mestu ves „Edinostin“ odbor, izvzemši samo jednega člana. Mi bi tega slučajja ne omenili, ko bi ne bil „prožni listkar“ Prostoslav Kretanov v svojem poročilu v „Narodu“ dné 11. t. m. trdil, „da so opravili tudi brez gostov iz „vinorodne“ Vipave in „ponosne“ Ajdovščine, kakor tudi iz „svetle“ Postojine, katerih ni bilo 8. t. m. pri prvi slavnosti, in ko bi ne bil on „svojega užalenja izpovedal, da se častiti stan, kateremu je pri-

padal vzgledni svečenik Matija Vertovec, svečanosti ni udeležil“.

Da se je opravila slavnost 8. t. m. tudi brez imenovanih gostov, je res, a da ni tiralo Prostoslava Kretanova 15. t. m. potovanje Bog vé kje križem domovine, videl bi bil, kako je izpala slovesnost 15. t. m., ko je bila iteligenca iz Vipave in Ajdovščine tako mnogobrojno zastopana.

Izmed čest. gg. duhovnikov smo videli pri veselici župnika št. vidskega, g. Tomažiča, in vikarja iz Vrabč. Da drugih ni bilo, je najbrže vzrok nedelja, ko posamezne gospode zadržujejo cerkvena opravila doma in da to ni res, da bi se svečeniški stan ne bil vdeležil slavnosti, sledi tudi iz tega, da si je baš č. g. Tomažič za Vertovčevo slavnost zadobil neprecenljive zasluge. Čast in hvala torej g. župniku Ivanu Tomažiču, izbornemu govorniku, možu izbranega okusa v vseh zadevah in finega salonskega nastopa — in čast in hvala čelemu slavnostnemu odboru!

Razne vesti.

— (Dragocene risarije.) Monakovski antikvar je kupil te dni zvezek starih risarij za 110 mark. Znan kupec slutil je, da so risarije nekaj posebnega in prevzel jih je za 300 mark od svojega kolege. Monakovski bakrorezniki kabinet je povprašal za nje in ponudil — 8000 mark. Srečni lastnik jih je takoj z veseljem oddal. Sedaj so liste pregledali in našli, da so risarije k bakrorezom nekega slavnega sodobnika Albrehta Dürerja in da so *unica*, ki so vredna vsaj 40 000 mark.

— (Žrtve reke Temze.) V Temzi našli so l. 1882 v Londonu 284 mrlčev, l. 1883 pa 260. 242 vtoplencev se je ponesrečilo, drugi pa so skočili sami v valove.

— (Morilčeva glava.) Dr. Laborde v Parizu je napravil z glavo nedavno usmrtenega morilca Campija zanimive poskuse. Zvezal je glavno žilo privodnico s kavčukovo cevjo z žilo odvodnico krepkega, živega psa. Kri je šinila v morilčevo glavo in takoj je zginila blede barva, polt je postala rudeča, ustna polne in trepalnice so se premikale. Električni tok, katerega je potem dr. Laborde napeljal na obraz, provzročil je, da so se nekatere mišice zdatno jele gibati. Vender se je poskus predolgo po smrti vršil, in zato ni podal zaželenih rezultatov.

— (Dosti doživel.) Čuden človek je umrl te dni v Pensilvaniji v starosti 75 let, z imenom Shep Tinker. Znal je po polnem na pamet Shakespearja, Milтона, Byrona in Homera. Mimo tega se je pa ponašal s tem, da je vkradel v svojem življenji 400 konj in da je sedel v desetih različnih posilnih delavnicah. Pred 40 leti je bil vodja zloglasni četi, ki je strahovala celo Pensilvanijo, Ohio, Kentuky in Indiano. Časi se je bavil tudi s ponarejanjem. Enkrat so ga priprli, ker so našli pri njem ponarejenih bankovcev v vrednosti več tisoč dolarjev. Jetnišničarjeva hči se je zaljubila vanj ter mu je k begu pripomogla. V prvič je bil po nedolžnem zaprt. Dolžili so ga, da je ukral konja 9-5 milj od tod, kjer se je mudil v resnici. Ko je zadobil prostost, se je pa trudil postati to, česar so ga dolžili, namreč konjski tat. Bil je jako spreten in previden, in imeli so ga povsod za jako pobožnega človeka. Bil je ob jednem četovodja in pridigar. Med tem ko je kmetom razlagal božjo besedo, so krali prijatelji njegovi ravno onim kmetom konje. Ko so ga spustili iz raznih jetnišnic v Jowa, Illinois, Wisconsin in Indiana, šel je v svojo domačijo v pokrajino Ohio, tor se tam potezal za mesto sodnikovo v domačem kraju, ob jednem pa pretel, da se vrne k svojemu staremu poslu, če ga ne bodo zvolili. To se je tudi zgodilo, in postal je celo tako predrzen, da je napal javno predsednika sodnega dvora, mu uzel denar in konja. To mu je neslo novih deset let posilne delavnice. Ko jih je prestal, je vnovič kandidoval za sodnijsko mesto v domačem kraju in bil tudi izvoljen, akoravno službe ni smel nastopiti. Zanj jih 20 let je preživel „v miru“.

— (Reklama na pravem mestu.) Kot je znano, so v tej zadevi Amerikanci nedosegljivi, in je tudi uže „Ljubljanski List“ prinesel par posebno originalnih slučajev v tej stroki. Časi se pa, kot kaže naslednji slučaj, merijo v tej zadevi

lahko tudi Angleži v materi zemlji s sinovi novega sveta. Te dni namreč je jezdil postaran mož proti londonskemu Hyde parku. Na poti sreča prijatelja, se vstavi ter začne z njim daljši pogovor. Ta trenutek porabi mimogredeč raznoševalec plakatov, koji so priporočali dober firnež za konjsko opravo. Urno prilepne dva plakata na obe plati zadnjega dela života, ne da bi bil jezdec to zapazil. V tem položaju jezdi mirno naprej ter postane še le pozoren, ko se mu vsakdo, ki ga sreča, na ves glas smeja.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Vis. c. kr. ministerstvo notranjih zadev je imenovalo minist. podtajnika Karla Truxo okrajnim glavarjem pri tržaškem namestništvu.

— (Imenovanje.) Poljedelsko ministerstvo imenovalo je gospodarskega adjunkta v Gorici, gospoda Karla Schwabeja, in gospodarskega asistenta v Černovicah, g. Fr. Donnerja, gozdarskim nadzornikom adjunktom na Kranjskem, in sicer prvega za Postojino, drugega za Rudolfovo. Za gozdarsko-tehnično službo v Litiji določilo je ministerstvo g. Josipa Lašiča, ki je ob enem imenovan gozdarskim asistentom gozdarske direkcije goriske.

— (Karol Treo), 19 let star fabriški delavec, ki je z ročno sekirko umoril 11. novembra 1883 v Ljubljani v hiši blizu botaničnega vrta ljubčeka svoje sestre Julije, čevlarskega pomočnika Rajmunda Boškoviča, bil je od porotne sodnije včeraj, ko so porotniki prvo vprašanje, stavljeno na umor, z 9 proti 3 glasom zanikali in vprašanje na uboj jednoglasno potrdili, zatožbe hudodelstva umora oproščeni, bil pa obsojen od sodišča zaradi hudodelstva uboja na tri leta teške ječe, poostrene z postom vsaki mesec. Treo izjavi, ko mu je bila sodba prebrana, da, ako ga sodnja ne dá obesiti, obesil se bo sam. Sodišču je predsedoval deželni sodnijski predsednik g. Kapretz. Državno pravdnništvo zastopal je g. Schetina, zagovornik bil je pa g. dr. Suppan.

— (Tatvine.) Matevžu B., posestniku v Trnovskih ulicah, bili ste 24. t. m. po noči ukradeni iz hleva 2 kosi, 2 grablje in brusni kamen. Tatvino je izvršil delavec Tomaž Smole iz Gorice; jedno koso je zastavil pri branjevki, drugo pa imel pri sebi. Policija ga je prišla, a izgovarjal se je, da je dobil pri g. Breskvarji premalo plačila in si je hotel z vzetimi stvarmi plačo poboljšati. Policija ga je izročila sodnji. — Včeraj v noči bila je pušica pri znamenji na polji blizu sv. Petra cerkve od neznanega tatu okradena. — Pred kratkim zaradi tatvine opek kaznovani bivši hišni posestnik P. bil je včeraj od policije zopet zasačen, ko je kradel opeke.

— (Poskušena goljufija.) K tukajšnjemu hišnemu posestniku g. J. prišel je neznan človek s pismom njegovega znanca in z zlato vratno veržico. V pismu prosi prijatelj g. J., naj mu posodi 50 gld. na zlato veržico, ker potrebuje novcev, da plača sedaj o sv. Petru in Pavlu najemščino za stanovanje. Gosp. J. je rekel, da bode uže sam s svojim prijateljem govoril; na to je neznan človek odšel. Pokazalo se je, da pisma ni pisal prijatelj g. J. in da tudi veržica ni bila njegova, še manj pa zlata, nego pravo „talmi“ zlato brez vsake vrednosti. Ko bi ne bil g. J. previden, bi se bil slepar okoristil s petdesetkom.

— (Nagloma umrl) je včeraj popoldne proti 4. uri pred hlevom gospoda Matevžeta (goštilnica „pri Nr. 1“) 43letni delavec Anton Železnikar. Na nogi mu je počila žila, in da si je bila precej zdravniška pomoč pri roki, mu je vendar kri odtekla, ko so reveža nesli v bolnico.

— (Znored) je na sv. Petra cesti delavec Jurij G. iz Zadobrove št. 20. Policija ga je odvedla v norišnico.

— (Mandat) tržaškega deželnega poslanca in mestnega odbornika odložil je g. Burgstaller vsled nezaupnice, katero je prejel od svojih slovenskih volilcev.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Pariz, 27. junija. Posadka v Hanoi-ju imela je dvanajst dni boj; 10 je mrtvih a 33 ranjenih. V Lang-Son in Baclo dospelo je 10000 mož redne kitajske vojske.

London, 27. junija. V spodnji zbornici izjavil je Gladstone, da vse vlade s Turčijo vred odpošljejo svoje zastopnike k konferenci. Posvetovanje zaradi nezaupnice določeno je na ponedeljek.

Budimpešta, 26. junija. V pravdi zaradi lanskih antisemitičnih nemirov bili so vsi zatoženci oproščeni krivde vpora; 26 zatožencev je zaradi posilnosti proti privatnim osebam obsojenih na jednoletno ječo do zapora 3 tednov; 19 je oproščeni.

Berolin, 26. junija. V državnem zboru potrdil je Bismarck o priliki obravnave kupčijske pogodbe s Koreo, da so odnosi Nemčije s Francosko tako zaupljivi in prijateljski kakor z vsako drugo deželo; oba dela zaupata po polnem na vzajemnost in poštenost.

Pariz, 26. junija. V zbornici je izjavil kupčijski minister, da kolera v Toulonu nema rapidnega značaja; zdravniki zatrjujejo, da je sporadična in ne azijska kolera; vlada je vse potrebno ukrenila, da se bolezen ne bode širila; če bode treba, uporabila bode izvanredna sredstva. — Ferry izjavlja, da je dobil Patenotre ukaz, takoj odriniti v Peking in tam terjati zadostnja.

Toulon, 26. junija. Do 7. ure zvečer porabala je kolera 6 oseb.

Telegrafčno borzno poročilo

z dne 27. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.10
„ „ „ srebri	81.10
Zlata renta	102.15
5% avstr. renta	95.60
Delnice narodne banke	857. —
Kreditne delnice	301.60
London 10 lir sterling	121.85
20 frankovci	9.69
Cekini c. kr.	5.77
100 drž. mark	59.60

Uradni glasnik

z dne 27. junija.

Eks. javne dražbe: V Krškem zemljišče Franceta Zdravje iz Straže (80 gld.) dne 19. jul., 20. avg. in 20. sept. — V Metliki zemljišče Nike Predoviča v občini Dule in Draščici (617 gld.) dne 2. avg., 3. sept. in 3. okt.; zemljišče Martina Golobiča dne 22. nov. (prenos); zemljišče Jurija Kumpa iz Rese dne 8. avg. (3. prenos); zemljišče Bare Težakave iz Gor. Lokvice (600 gld.) dne 26. jul., 27. avg. in 27. sept.; zemljišče M. Pašiča iz Draščic dne 4. jul. (3. narok); zemljišče Petra Lukaniča iz Cerkviš (3. narok); zemljišče Bare Bukove iz Bubnarc (3. narok); zemljišče Jan. Starašiniča iz Podzemelja (220 gld.) dne 13. avg., 12. sept. in 11. okt.; zemljišče Jur. Fritza iz Rakovca (775 gld.) dne 13. avg., 12. sept. in 11. okt. — V Litiji zemljišče Jan. Sotlarjevo iz Klanca (200 gld.) dne 23. jul., 22. avg. in 23. sept.; zemljišče Jakob Pivčev (1553 gld.) v občini voljavski dne 23. jul., 22. avg. in 23. sept. — V Vipavi polovica posestva Fr. Novaka z Griča dne 6. avg., 6. sept. in 7. okt. — V Žužemperku posestvo Jan. Žitnika z Fužin (5765 gld.) dne 8. jul., 8. avg. in 9. sept. — V Novem Mestu posestvo Jos. Turka z Brezovice dne 30. jul. — V Trebnjem posestvo Fr. Janežiča iz Medvedje Doline (665 gld.) dne 15. jul., 16. avg. in 16. sept.

Tuji.

Dne 25. junija.

Pri Maliči: Kirchhof, Wintzel, Rosenbaum in Weil s soprogo, trgovci, z Dunaja. — pl. Schiowitzhofen, c. kr. svetnik dež. namestništva, iz Gradca. — Loy pl. Leichenfeld, c. kr. kontrolor, iz Gradišča. — Petsche, trgovec, iz Kočevja.

Pri Slonu: Steiner, trgovec, z Dunaja. — Aufmuth, trgovec, iz Gradca. — Roulet, zasebnik, iz Izla. — Jordan, zemlj. posestnik, iz Varaždina. — Gaspari, c. kr. okr. živinozdravnik, iz Postojine. — Klemen, župnik, iz Smelednika.

Pri Bavarskem dvoru: pl. Knorring, graščak, iz Ruske. — Gadel, lektor, s rodbino, iz Švedske. — Goljevšček, lesni trgovec, iz Kanala. — Vetrh s soprogo iz Zaplane.

Pri Avstr. carji: Ravnicer iz Gradca. — Mercher, nadkletar, iz Zagreba. — Harich iz Ljubljane.

Umrli so:

Dne 26. junija. Anton Železnikar, delavec, 40 l., Križevniški trg št. 2, vsled krvavenja. — France Kladnik, ponočni čuvaj, 75 l., Poljanski trg št. 1, starostno oslabiljenje.

V bolnici:

Dne 24. junija. Jakob Novak, hlapec, 18 l., za ostrupljeno gnojino po tifuzu.

Dne 26. junija. Ana Zunič, soproga kramarja, 32 l., pljučna tuberkuloza.

Srečke

z dne 25. junija.

Praga: 40 37 71 14 4.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
26. junija	7. zjutraj	739.26	+13.4	bzv.	mgl.	0.10
	2. pop.	737.56	+24.3	svzh. sl.	d. js.	dež
	9. zvečer	738.24	+18.2	bzv.	obl.	

Nek samcati gospod išče k sv. Mihelu

celoletno stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje ali jedilne.

Natančneje iz posebne dobrohotnosti v knjigarni Kleinmayr & Bamberg.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige društva sv. Mohorja

in tudi sledeče knjige:

Cimperman, Pesni. 60 kr.
Decker, Fizika in kemija. 70 kr.
Filipovič, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.
Haderlap, Tisoč in ena noč. V snopičih po 20 kr.
Kačić-Miošić, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.
Klaić, Lehrgang der kroatichen Sprache, I, II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 28 kr.
— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.
Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje. 1 gld. 20 kr.
Lapajne, Fizika za ljudske šole. 25 kr.
Orožen Val, Spisi. 60 kr.
Padar, Zakon in žena. 40 kr.
Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.
— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vez. 90 kr.
Razlag J. R., dr., Pesmarica. 60 kr., vez. 80 kr.
Slomšek A. M., Zbrani spisi. I. knjiga: Pesni. 90 kr.
— Zbrani spisi. II. knjiga: Basni, prilike in povesti. 1 gld. 20 kr.
— III. knjiga: Životopisi. 1 gld. 30 kr.
Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.
Tomšič, Dragoljubci. 45 kr.
— Peter Rokodelič. Vez. 45 kr.
Vraz Stanko, Izabrane pjesme. 1 gld. 80 kr., elegantno v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.
Žnidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.



Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.